

**Академик Шахмардан Есенов атындағы ғылыми білім беру қорының
шәкіртақылық байқауының
ЕРЕЖЕСІ**

I. Жалпы ереже

1.1. **Академик Ш. Есенов атындағы шәкіртақылық байқау** (бұдан әрі – «байқау») «**Shakhmardan Yessenov Foundation**» ғылыми білім беру қорының (бұдан әрі – «қор» деп аталады) бастамасы бойынша өткізіледі және қаржыландырылады және геология саласындағы көрнекті ғалым геолог, белгілі мемлекет және қоғам қайраткері, Ұлттық ғылым Академиясының академигі, геолого-минералогиялық ғылымдарының докторы, Ленин сыйлығының Лауреаты, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлығының лауреаты, Ш.Уәлиханов атындағы сыйлықтың лауреаты Шахмардан Есеновтың есімін мәңгілік етуге бағытталған білімгерлердің оқу, ғылыми, қоғамдық іс-әрекеттерін ынталандыруға бағытталған.

1.2. **Байқаудың мақсаты** – еліміздің белгілі жоғарғы оқу орындарының бакалавриаты және магистратураның үздік студенттерін қолдау, олардың заманауи қоғамдық талаптарға сай құзыретін дамыту арқылы Қазақстан Республикасында геология ғылымының дамуына үлес қосу.

1.3. **Ережеде** «шәкіртақы» терминінің мағынасы айына 40 000 (қырық мың) немесе **480 000 (төрт жүз сексен мың)** теңге көлеміндегі әрбір шәкіртақы алушыға **2023 жылдың мамыр айынан 2024 жылдың сәуір айы** аралығында **12 (он екі) ай** мерзіміне тағайындалатын ақшалай төлемақы болып табылады.

1.4. Жеңімпаздар ашық байқау барысында іріктеледі. Байқау жылына бір рет, оқу жылының екінші семестрінде өткізіледі. Байқау нәтижесі бойынша атаулы шәкіртақы тағайындалады.

1.5. Бағдарлама академик Шахмардан Есенов оқыған және дәріс берген ҚазҰТЗУ-нің 2 (екі) студентіне шәкіртақы алу міндетті квотасын ұсынады.

II. Ш.Есенов атындағы атаулы шәкіртақы үміткерлеріне қойылатын талаптар

2.1. Байқауға қазақстандық жоғары оқу орындарының студенттері, ҚР азаматы болып табылатын жасы 18-ге толған күндізгі бюджеттік және бюджеттік емес оқу бөлімінің студенттері қатыса алады.

2.2. Шәкіртақы ізденушісі:

a. бакалавриаттың 2-3 курс студенті,

b. медициналық жоғары оқу орындағы бакалавриаттың соңғы 2 курс студенттері,

c. Қазақстан университетінде білім алып, келесі бағыттар бойынша мамандарды даярлау жіктелмесіне сәйкес:

- жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика;

- ақпараттық-коммуникациялық технологиялар;

- инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары;

- денсаулық сақтау.

Ізденушілер арасынан байқау жеңімпазы ретінде 20 (жиырма) шәкіртақы иегері таңдалып алынады.

2.3. Бакалавриат және магистратура студенттерінің үлгерімі «жақсы» және «өте жақсы» (GPA орташа балы 3,0 төмен емес) болуы шарт. Бағалар транскрипт арқылы расталады.

2.4. Ізденуші жоғарғы оқу орнының ғылыми, қоғамдық өміріне белсенді араласуын құжат түрінде мәлімдеп, растауы қажет.

2.5. Студент білім алатын жоғарғы оқу орнының басшыларының (Ректор, Проректор, Университеттің оқу кеңесінің мүшесі, Институт директоры, Декан, Кафедра меңгерушісі) туысы болған жағдайда байқауға өтінімде осы жөнінде мәлімдеуі қажет.

2.6. Бағдарлама бойынша шәкіртақының тағайындалуы студенттің мемлекеттік, оның ішінде ұлғайтылған шәкіртақы алу құқығын жоймайды.

2.7. Байқау жыл сайын өткізілетіндіктен, бір рет шәкіртақы алған студент бұл байқауға жалпы негізде әрдайым қатыса алады.

III. Шәкіртақыны тағайындау тәртібі

3.1. Ш.Есенов атындағы шәкіртақы 3.6. тармағына сәйкес байқауға қатысуға өтінім берген 2.2.-тармақта көрсетілген мамандықтар бойынша оқитын байқау жеңімпаздарына, 20 (жиырма) студентке тағайындалады.

3.2. Байқауды өткізу үшін шәкіртақы алушыларды байқаудың екі кезеңінің нәтижесі бойынша сараптайтын Сараптау комиссиясы құрылады.

3.3. Ш.Есенов атындағы шәкіртақыға студенттердің іріктелуі төменде келтірілген екі тур бойынша өтеді. Сараптау комиссиясының шешімі Ш.Есенов атындағы шәкіртақы жеңімпаздарының тізімі ретінде Қордың бұйрығымен бекітіледі және байқау бағдарламасының жеңімпаздарының тізімі қордың **yessenovfoundation.org** сайтында және Facebook, Instagram әлеуметтік парақшаларында жарияланады.

3.4. Шәкіртақы жылына 1 (бір) рет тағайындалады.

3.5. Ш.Есенов атындағы шәкіртақылық байқауға қатысу үшін ізденуші:

3.5.1. **yessenovfoundation.org** - Қор сайтында онлайн-өтінімді толтыру қажет;

3.5.2. Өтінімге келесі құжаттарды тіркеу керек:

Міндетті құжаттар:

а. Жеке куәліктің скан-көшірмесі;

б. «Қазіргі әлемде кәсіпқой маман болу оңай ма? Бұған не кедергі келтіреді және не ықпал етеді?» атты тақырыпқа эссе/уәждемелік хат. Эссе 750 сөзден аспауы керек (тек өңделетін Microsoft Word құжатында жіберіледі);

с. Транскрипт (орта балл 3,0 кем емес); **Балы 3,0-ден төмен өтінімдер қарастырылмайды;**

Қосымша құжаттар:

а. Ғылыми сертификаттар/дипломдар – 2 сертификаттан көп емес;

б. Әлеуметтік белсенділік/Еріктілік қызметі үшін сертификаттар – 3 сертификаттан көп емес;

с. Жарияланымдар – 2 жарияланымнан көп емес.

д. Ғылыми жетекшісінің ұсынымы (бакалавриат/магистратура бағдарламасының жетекшісі, кафедра меңгерушісі) - 1 құжаттан көп емес.

*Қор сертификаттардың шектеулі санын қарастырады. Ізденуші жетістіктерін барынша жақсы жағынан көрсететін сертификаттарын өз бетінше іріктеу алуы қажет.

3.6. Өтінімдер Қор сайтында: **yessenovfoundation.org**, **2023 жылдың 30 қаңтар мен 02 наурыз аралығында қабылданады.**

Өтінімдерді қабылдау Астана уақыты бойынша 2023 жылдың 02 наурыз 15:00-де аяқталады.

Көрсетілген мерзімнен кейін келіп түскен өтінімдер қаралмайды.

3.7. Байқауға қатысу үшін өтінімді тапсыра отырып, студент автоматты түрде жеке мәліметтерін өңдеуге келісімін береді.

3.8. Шәкіртақы атаулы болғандықтан бір студенттен келесі студентке берілмейді.

3.9. Құжаттарды тапсыру арқылы ізденуші бағдарламаның мақсаттарын қуаттайтынын және өзінің осы Ережеде көрсетілген шарттармен толық келісетіндігін, орындауға дайын екендігін білдіреді.

3.10. Өтінімдер 2 (екі) тілде: қазақ және орыс тілдерінде қабылданады.

3.11. Қор ізденушілер бойынша өзі қабылдаған шешімдердің себептері туралы түсіндірмелер бермеу құқығын өзіне қалдырады

3.12. Егер сараптама комиссиясы осындай шешім қабылдаған жағдайда, Қор мәлімделген 20-дан аз немесе көп грант беру құқығын өзіне қалдырады.

IV. Байқаудың іріктеу кезеңдері

4.1. Шәкіртақылық байқау 2 (екі) турдан тұрады, әрқайсысының нәтижесі бойынша ең үздік ізденушілер таңдалады.

4.2. Бірінші тур – **2023 жыл 02 – 16 наурыз аралығында өтеді.**

4.2.1. Уақытылы келіп түскен өтінімдер рецензияланып, тәуелсіз сарапшылармен келесі критерийлер бойынша сырттай бағаланады:

- a. жоғары академиялық әлеуеті (оның ішінде белгіленген саладағы қызығушылықтағы эрудиция, тәсілдемелер жаңалығы, жақсы академиялық нәтижелер);
- b. мамандыққа қатысты жарияланымның болуы;
- c. студенттік өмірде белсенділік;
- d. еріктілік (волонтерлік) тәжірибенің болуы;
- e. және т.б.

4.2.3. Бірінші тур нәтижесі ізденушіге электрондық пошта арқылы хабарланады. Екінші турға өткендер тізімі Қор сайтында **yessenovfoundation.org** жарияланады. Бірінші тур аяқталғаннан кейін 30 (отыз) студент іріктеледі. Байқаудың бірінші іріктеу кезеңінің нәтижелері **2023 жылғы 17 наурыздан** кешіктірілмей жарияланады.

4.3. Екінші тур **2023 жылғы наурыздың 24 мен 31 аралығында өтеді.**

4.3.1. Екінші турдың ізденушілері онлайн іріктеуге шақырылады, ол жеке немесе топта әңгімелесу/сұхбат түрінде өткізіледі. Осы әңгімелесу/сұхбат барысында ізденушілердің қасиеттері келесі салаларды бақылау арқылы бағаланады:

- a. жалпы байланыс;
- b. құндылықтар мен көзқарастар жүйесі, мотивация;
- c. жалпы белсенділік;
- d. эмоционалды интеллект;
- e. қазіргі әлемнің талаптарын түсіну;
- f. жалпы психологиялық жетілу;
- g. ойлау қабілеті;
- h. ізденушілердің әлеуметтік желілерде ынталандыратын посттар жариялауға дайындығы.

4.3.2. Сұхбаттың ұзақтығы 60 минутқа дейін. Екінші тур соңында 20 студент анықталады. Қажет болған жағдайда Қор қосымша тестілеу өткізуі мүмкін.

4.3.3. Қор байқау қатысушыларына өз шешімдеріне түсініктеме бермеу құқығын өзіне қалдырады.

4.4. Шәкіртақы байқауының жеңімпаздар тізімі **2023 жылдың 03 сәуіріне дейін** Қор сайтында **yessenovfoundation.org** жарияланады.

V. Шәкіртақыны алу және төлеу тәртібі

5.1. Шәкіртақылық байқаудың жеңімпазымен келісімшарт жасалады.

5.2. Демеушілік көмек көрсету туралы шарт жасасқан алушы шарттың мынадай талаптарын сақтауға міндетті:

5.2.1. университетте оның ережелері мен талаптарына сәйкес оқу;

5.2.2. университеттің барлық пәндер бойынша "жақсы" және "өте жақсы" оқу үлгерімі. Үлгерім туралы деректер сынақ кітапшасының көшірмесімен/емтихан ведомосінен үзінді көшірмемен/Транскриптпен расталуы тиіс, оны алушы Қордың сұратуы бойынша Сұрау салынған күннен бастап күнтізбелік 5 (бес) күн ішінде ұсынады;

5.2.3. студенттік ғылыми-практикалық конференцияларға белсенді қатысу;

5.2.4. университеттің қоғамдық өміріне белсенді қатысу;

5.2.5. Қор туралы ақпаратты Қордың оң беделін қамтамасыз ететін кез келген қолайлы нысанда тарату, сондай-ақ қор ұсынатын ақпараттық-жарнамалық материалдарды тарату;

5.2.6. университеттік, республикалық, халықаралық олимпиадалардағы, конкурстардағы өзінің жетістіктері мен жеңістері туралы; республикалық және халықаралық конференцияларға, форумдарға және т. б. шақыру және қатысу туралы; ғылыми сипаттағы мақалаларды автор ретінде жариялау немесе зерттеушілер тобының құрамында бірлесіп Авторлық ету туралы Қорға ақпарат жеткізу.;

5.2.7. егер басқа шектеулер болмаса, қорға бағдарлама жеңімпазы жариялаған мақалаларды өтеусіз пайдалану және дәйексөз келтіру құқығын беріңіз;

5.2.8. Қордың сұрауы бойынша түсірілімге, ақпараттық сессияларға және басқа да коммуникациялық іс-шараларға қатысу;

5.2.9. өтінімде көрсетілген электрондық поштаға сұрау салуды алған сәттен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей Қордың сұрау салуы бойынша ақпарат беру;

5.2.10. Қордың талабы бойынша оның қызметіне және бағдарламаларына жәрдем көрсету;

5.2.11. Қордың сұрауы бойынша жеке фотосуреттерді, мәтіндік және бейнематериалдарды (оқу/ жұмыс/ тағылымдама /қоғамдық іс-шаралар орнынан және т. б.) ұсыну (**фото және бейнеде адамдардың сыртқы түрі мен киімі ұқыпты және зайырлы болуы тиіс**), сондай-ақ әңгімелер жасау мақсатында Қордың іс-шаралары кезінде фото және бейне сессияларға қатысу Қазақстан жастары үшін мотивациялық мақсатқа ие қор ресурстарында және басқа да жарияланымдарда табысқа жету;

5.2.12. шарт бойынша өз міндеттемелерін орындау кезінде бағдарлама жеңімпазы мен Қор қызметкерлері Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзатын не бұзуға ықпал ететін, оның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саласындағы әрекеттерді жасаудан, жасауға итермелеуден қалыс қалады, кез келген адамға тікелей немесе жанама түрде қандай да бір ақша немесе құндылықтарды төлемейді, төлеуді ұсынбайды және төлеуге рұқсат бермейді қандай да бір заңсыз артықшылықтар алу немесе өзге де заңсыз мақсаттарға қол жеткізу мақсатында осы адамдардың іс-әрекеттеріне немесе шешімдеріне ықпал ету үшін тұлғаларға.

5.3. Шәкіртақыны төлеу қор мен конкурстың стипендиаты (жеңімпазы) арасында жасалған шарт негізінде келесі айдың 15 (он бесінші) күнінен кешіктірмей конкурс стипендиатының (жеңімпазының) банк шотына ақша қаражатын аудару жолымен жүргізіледі.

5.4. Шәкіртақыны төлеу ай сайын және Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындарының жарамды студенттеріне ғана жүргізіледі. Стипендиатқа (жеңімпазға) Шәкіртақы төлеуді, егер студент академиялық демалыста болса және т.б. болса, демеушілік көмекке арналған шарт Қордың бастамасы бойынша аталған Тараптар арасында біржақты тәртіппен бұзылған болып есептеледі.

Байқау мен ережеге қатысты барлық мәселелер бойынша Қордың уәкілетті тұлғасына хабарласуға болады: **Султан Айгерім Айдарқызы +7 701 627 96 07** электрондық пошта: **aigerim.s@yessenovfoundation.org**.